

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

KULTŪRINĖ KOMPETENCIJA

Žydronė Kolevinskienė ir Emilija Sakadolskienė

2020 m. gegužės 26 d.

Filosofas Kęstutis Dubnikas, interviu *Delfi*:

<https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/kdubnikas-be-mastymo-kultūros-visuomene-virsta-mase.d?id=55378915>

„Šiandien esame tapę liudininkais to, kad rūpestis kultūra kaip gyvenimo įprasminimu nyksta kaip gyvybinis poreikis“.

Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

Pergyvename tapatybės krizę

„Nebuvo susitelkta visiems globalizacijos iššūkiams atremti ir apkritai moderniajai lietuvybei kurti. . . Dabar, po 20 [30! E.S.] metų, reikia grįžti ir kalbėti būtent apie tuos dalykus, prisimenant ir Greimą, ir Kavolį, ir Gimbutienę, ir Lukšienę, ... Kad vaikas... gautų vadinamųjų bendrųjų vietų (lot. *Loci communes*), ženklų, simbolių, vertybių, nuostatų branduolį, kuris lietuviui reikalingas, kad jis susikalbėtų, būtų tos bendruomenės narys“.

Žr. Darius Kuolys, „Šiandieninė Lietuvos visuomenė ir iššūkiai lituanistikai“, *Dialogas*, 2009, Nr. 44, 45, lapkričio 27–28.

Lietuvos Seimo patvirtintos Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės (2013)

Lietuvos visuomenės kūrybiniai gebėjimai yra laikytini jos tvarumo ir konkurencingumo ištekliais, kadangi Lietuvoje nėra nei gausių gamtinių išteklių, nei daug pigios darbo jėgos. (...)

Kultūra ir menas nuo mažens ugdo žmonių iniciatyvumą, saviraišką, pasitikėjimą savimi, sintetinį mąstymą, emocinį intelektą. (...)

Menas ir kultūros paveldas pateikia visuomenei vertingų kūrybos rezultatų ir moko juos vertinti, ugdo skonį kokybei, visuomenės orientaciją į pozityvias emocijas, prasmingo gyvenimo ir pasitenkinimo jausmą.

Su kokiais Kultūrinės kompetencijos apibrėžimo iššūkiais susidūrėme rengdami aprašą

- ✓ Kas yra kultūra? Ką ji apima?
- ✓ Paveldas, kultūrinis „kanonas“ ir nūdiens. Kaip nustatoma išliekamoji vertė?
- ✓ Asmuo ir visuomenė – kaip suderinti poreikius?
- ✓ „Mes“ ir „jie“:
 - ☐ Lietuvos mažumos, imigrantai, subkultūros, regioniniai ypatumai
 - ☐ Mūsų santykis su užsienio kultūromis;
 - ☐ Eurocentriškumas, vakarietiškumas, globalumas
- ✓ Kultūrinė kompetencija, ar tarpkultūrinė kompetencija?

Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

Kā apima kultūra?

Kas sudaro kultūrą? (Kohls, 2001)

„Culture is an integrated system of learned behavior patterns that are characteristic of the members of any given society. Culture refers to the total way of life of particular groups of people. It includes everything that a group of people thinks, says, does and makes — its systems of attitudes and feelings. Culture is learned and transmitted from generation to generation“.

- Integruota sistema;
- Išmoktos charakteringos elgsenos
- Gyvenimo būdo visuma
 - Tai, ką žmonės galvoja, sako, daro ir gamina
 - Nuostatų ir jausmų sistema
- Perduodama vienas kitam ir iš kartos į kartą

Kohls, L.R. (2001). Survival Kit for Overseas Living, 4th ed. London: Nicholas Brealey Publishing.

Vytautas Kavolis,
Kultūros dirbtuvė, 1996, p. 29.

„Kultūros visumą apibrėžia ne logika, o istorija. Bet sampratos, kad yra tam tikra visuma, kurios mes tiksliai neįstengiame apibūdinti, negalime atsisakyti, kai kalbame apie kultūrą.“

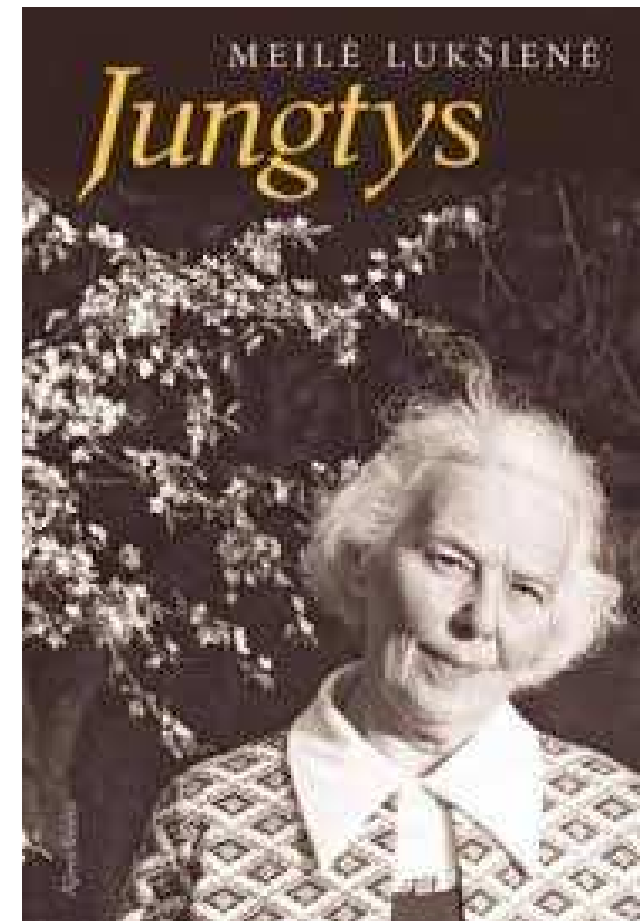
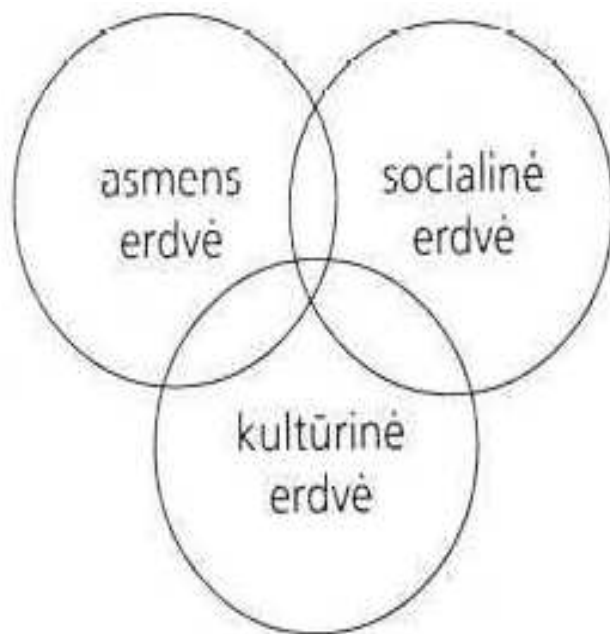
Tapatybė. Individuali ir kolektyvinė

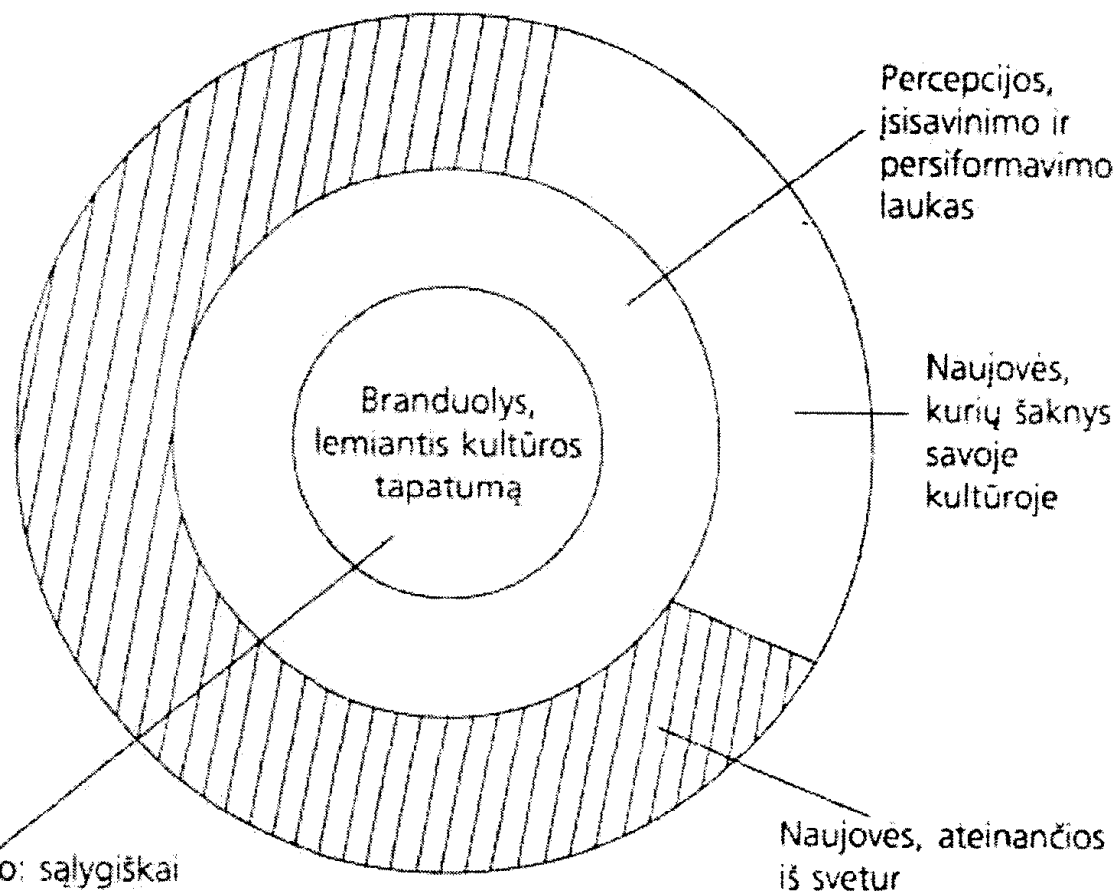
Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

Meilė Lukšienė,
„Ugdymas ir kultūra“
***Jungtys*, 2000, p. 336–360.**

<https://ml100.ugdome.lt/darbai/M.Luksiene.Jungtys.pdf>

Kultūros tapatumo kaitos prielaidos

Branduolį sudaro: sąlygiškai pastovūs elementai (vyravusios, kintančios ir nykstančios tradicijos), naujieji elementai, kurie, tapę savastimi, tampa būsimąja tradicija.

Meilė Lukšienė,

**„Ugdymas ir kultūra“,
Jungtys, 2000,
p. 360.**

Meilė Lukšienė,
„Pedagogika ir kultūra“ (1991), *Jungtys*, p. 24-42

„Į patį žmogų žiūrima ne kaip į vientisą vienalytį kultūros narį, o kaip į labai įvairių išugdytų ir įgimtų polinkių turintį individą, kurio formavimasi lemia daugelis veiksnių, ir rezultatas gali būti įvairus: dermingas kūrybiškas santykis su tradicija bei tautos kultūra ir konfliktinis, arba sustabarėjęs, kai tik saugoma tradicija ir ja viena vadovaujamasi“.

Mes ir jie

Projekts „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas”

Algis Mickūnas,
Mokykla, mokytojai mokiniai,
2014, p. 177.

„Nesuvokus savo kultūros kaip skirtingos nebūtų įmanoma suprasti kitų kultūrų, nebūtų suprantama, ką mes norime išsaugoti. Todėl mokytojas, mokyklos programa privalo atverti mokinių akiratį, išmokyti ne tik suprasti kitus, bet parodyti, kuo mes skiriamės nuo jų, ir taip padėti suprasti save. <...> Juk per dialogą su kitomis kultūromis galima atrasti įvairius sąlyčio taškus, kurie įneštų teigiamą įnašą į mūsų kultūrą ir parodytų neigiamas mūsų kultūros puses. Kultūra yra ne priežastis, o platesnių pasaulio akiračių atvėrimas ir kartu savo tautos tapatybės atradimas. Kultūros ir tautos klestėjimas ar žlugimas priklauso nuo tautiečių atsakomybės ir didžiausia atsakomybė krenta ant mokytojo pečių“.

Stasys Šalkauskis, *Tarp dviejų pasaulių: Lietuvos nacionalinės civilizacijos klausimo sintezė*, 1919.

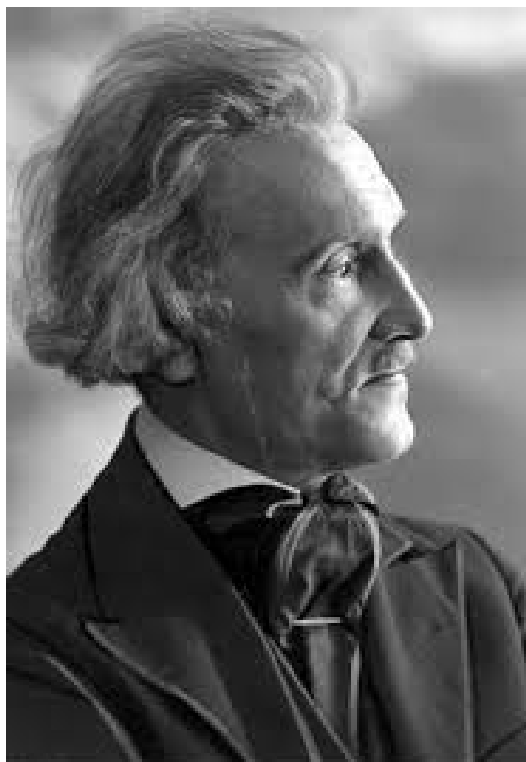
Esminės mintys (žr. P. Aleksandravičius, 2018):

- būtinybę suderinti tautos, kaip kolektyvo, ir atskiro tautos nario, individo, išsipildymą. Nė vienas iš šių sandų negali nuskriausti kito.
- tauta pajėgia realizuoti savo vidinį potencialą tik tada, kai yra atsivėrusi visam pasauliui bei kitoms tautoms.
- S. Šalkauskis siekia išryškinti fundamentalią mintį: skirtingos įtakos ne tik nesunaikino lietuvių tautos tapatybės, bet, užmezgusios vaisingą tarpusavio dialogą ir pasikeitimą patirtimi, mūsų tautą pažadino, subrandino, išryškino jos savitumą, suteikė originalią vertę.

[Rekomenduojama perskaityti:](#)

- <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2018-05-16-tarp-dvieju-pasauliu-s-salkauskio-mintys-apie-lietuva-ir-jos-misija-pasaulyje/169934>

Juozapas Albinas Herbačiauskas, 1919

**„Be kultūros savistovybės
negalima sutverti
tautos nepriklausomybės“**

Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

APIBRĖŽIMAS

Kultūrinė kompetencija – tai kultūrinis sąmoningumas, grįstas žiniomis apie savo tautos, šalies, Europos ir pasaulio kultūros tradicijas, kultūrų įvairovę, dabarties kultūros reiškinius.

KULTŪRINĒS KOMPETENCIJOS SANDAI:

SANDŲ RAIŠKA IR RAIDA

			KONCENTRAI	
SANDAI	SANDŲ RAIŠKA	I (1–2 KLASĖ)	II (3–4 KLASĖ)	III (5–6 KLASĖ)
KULTŪRINIS IŠPRUSIMAS (žinios/žinojimas/ knowledge)	1. Susipažįsta, renka, sistemina ir apibūdina bendriausius kultūros reiškinius: vertybes, idėjas, įsitikinimus, požiūrius, preferencijas, ženklus bei simbolius, papročius, elgsenas, komunikacijos bei mokymosi formas, istoriją bei istorines interpretacijas, kultūrinius pasiekimus, mokslą, menus, literatūrą, t. y. visa tai, žmonių bendruomenė yra sukūrusi ir perdavusi.	Mokosi atpažinti ir stebėti kultūros kūrinius artimiausioje aplinkoje. Mokosi aptarti paprasčiausius kultūros reiškinius.	Atpažįsta ir klasifikuoja kultūros reiškinius. Atpažįsta ir diferencijuoja kultūros reiškinius.	Klasifikuoja, diferencijuoja ir palygina kultūros reiškinius.
	2. Orientuojasi savoje kultūroje, atpažįsta Lietuvos kultūros objektus, reiškinius ir kūrinius, supranta šiuolaikinės Lietuvos kultūros raidos tendencijas, paaiškina, kaip jos tęsia, keičia ar papildo seniau susiformavusias kultūros tradicijas, suvokia mokslininkų, menininkų ir kitų kultūros kūrėjų vaidmenį bendruomenės gyvenime.	Susipažįsta su Lietuvos kultūros tradicijomis, papročiais. Susipažįsta su svarbiausiais šalies mokslo, meno, kultūros veikėjais.	Apibūdina savo šalies kultūrines tradicijas, supranta tradicijų reikšmę. Įvardija pagrindinius Lietuvos kultūros kūrinius, reiškinius, paaiškina jų istoriją. Išvardija svarbiausius mokslo, meno, kultūros, visuomenės veikėjus, pagrindinius jų kūrinius.	Apibūdina įvairius Lietuvos kultūrinius pasakojimus ir įvykius. Vertina pagrindinių Lietuvos mokslo, meno, visuomenės veikėjų ir jų kūrinių reikšmę kultūros raidai ir dabarčiai.
	3. Identifikuoja ir suvokia save kaip Lietuvos, Europos ir pasaulio kultūros laukų atsakingą ir aktyvų dalyvį. analizuoja, lygina ir interpretuoja savąją ir kitas kultūras, suvokia jų prasmę, vertę ir kontekstus bei tarpusavio ryšius.	Lygina artimiausios aplinkos gamtos ir įvairių kultūros objektų, paminklų svarbiausius bruožus. Susipažįsta su kitų šalių kultūrinėmis tradicijomis.	Pristato kultūriškai įvairią savo šalies veiklą, kultūrinius objektus. Pažįsta Lietuvos ir Europos, pasaulio kultūrų tradicijas, nurodo panašumus ir skirtumus.	Apibūdina ir palygina skirtingas kultūras, jų tradicijas, paveldą. Analizuoja Lietuvos, Europos ir pasaulio kultūrų tradicijas, paveldą.
	4. Remdamasis įgytomis žiniomis, kritiniu mąstymu ir analize ugdosi estetinį skonį ir dialogišką santykį su kultūros objektais, reiškiniais ir kūriniais. išmano kultūrinį kontekstą.	Dalinasi žiniomis apie skirtingus kultūros objektus, reiškinius (kūrinius).	Nustato ir aprašo būdus, kaip įgytos žinios ir įvairios kultūrinės patirtys atveria naujus kelius ir galimybes kūrybai ir pažinimui.	Apibūdina kultūrinių renginių reikšmę mokyklos, bendruomenės ar tautos gyvenime. Formuoja savo santykį su kultūros objektais ir reiškiniais bei kūriniais, plečia kultūrinį kontekstą.

			KONCENTRAI	
SANDAI	SANDŲ RAIŠKA	I (1–2 KLASĖ)	II (3–4 KLASĖ)	III (5–6 KLASĖ)
KULTŪRINĖ RAIŠKA (gebėjimai ir įgūdžiai kurti bei dalyvauti kultūriniuose procesuose/ <i>abilities and skills</i>)	1. Įgyvendina savo meninius ir kitus kultūrinius interesus, talentus bei polinkius, imdamasis konkrečių kultūrinių raiškų.	Taikydami paprastas technikas, išbando įvairias kultūrinės raiškos formas, siekdami suprasti savo meninius ir kultūrinius polinkius, pomėgius ir gebėjimus.	Plėtoja kultūrinės raiškos žinias, gebėjimus bei įgūdžius, ugdydamasis disciplinuotą požiūrį į savo gebėjimų raiškos raidą.	Plėtoja savo kultūrinės raiškos žinias, gebėjimus bei įgūdžius, identifikuoja , kurios kultūrinės raiškos formos teikia didžiausią pasitenkinimą, ir sprendžia kuriems talentams, polinkiams ar pašaukimams skirti didesnę dėmesį.
	2. Aktyviai ir atsakingai dalyvauja kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, stebėtojas, interpretuotojas, vartotojas ar kritikas.	Išbando kūrėjo, atlikėjo, kultūros stebėtojo ir vartotojo vaidmenis. Pritaiko kultūrinės raiškos patirtis klasės, mokyklos veikloje. Su tėvų ir mokytojų pagalba mokosi atsakingai naudotis medijomis, t. y. pradeda ugdytis medijų raštingumą.	Plėtoja kultūros kūrėjo, atlikėjo, stebėtojo, vartotojo ar kritiko vaidmenis ir juos išbando klasės, mokyklos, šeimos bei bendruomenės aplinkoje. Mokosi atsakingai naudotis medijomis.	Įgytus kultūros kūrėjo, atlikėjo, stebėtojo, vartotojo ar kritiko gebėjimus išbando įvairiose aplinkose ir kontekstuose. Atsakingai naudojasi medijomis.
	3. Asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime išmintingai pritaiko kultūrinės žinias ir gebėjimus.	Siūlo kultūrinės raiškos bei kūrybos patirtis klasės, mokyklos projektui ar renginiui.	Kuria ir siūlo kultūrinės raiškos patirtis klasės, mokyklos projektui ar renginiui. Svarsto , kaip žinias bei gebėjimus taikyti už mokyklos ribų.	Svarsto , kaip kultūrinės žinios bei raiška siejasi su visais mokomaisiais dalykais, ir jas išbando – įjungia į įvairias mokyklos bei bendruomenės gyvenimo sritis.

			KONCENTRAI	
SANDAI	SANDŲ RAIŠKA	I (1–2 KLASĖ)	II (3–4 KLASĖ)	III (5–6 KLASĖ)
KULTŪRINIS SĄMONINGUMAS	1. Suvokia, paaiškina ir pagrindžia, kodėl ir kaip kultūra yra esminis asmens pasaulėvaizdį ir tapatybę konstruojantis komponentas.	Paaiškina , ką yra supratę apie kitus žmones, remdamiesi kultūrinėmis patirtimis.	Paaiškina, ką ir kaip yra išmokę, supratę, remdamiesi kultūrine patirtimi. Svarsto, kaip ši patirtis ir supratimas juos keičia ar praturtina.	Įvardija ir apibūdina, koks yra kalbos bei kultūros vaidmuo formuojant asmenų, bendruomenių, tautų ar šalių tapatybes. Paaiškina, ką ir kaip yra išmokę, supratę apie save ir kitus, remdamiesi kultūrine patirtimi.
(požiūriai ir nuostatos/ <i>attitudes and dispositions</i>)	2. Įvardija ir kritiškai vertina įvairias kultūros formas ir reiškinius, kelia ir svarsto klausimus apie savos kultūros ir kitų kultūrų suformuotas prielaidas bei galimus šališkumus.	Laisvai, savitai, intuityviai įvardija savo požiūrį į kultūros reiškinius. Identifikuoja palankaus ir įtraukiojo elgesio atvejus savo kultūrinėje aplinkoje.	Įvardija ir pagrindžia savo požiūrį į kultūros formas bei reiškinius. Paaiškina , kodėl ir kuo nepagrįsti kultūriniai apibendrinimai apie asmenis bei grupes gali būti kenksmingi.	Įvardija bei įgytomis žiniomis ir kritinio mąstymo įrankiais pagrindžia savo ir kitų kultūrinės preferencijas. Atpažįsta ir paaiškina kultūrinius stereotipus bei išankstinius nusistatymus ir jų poveikį Lietuvos kultūrai ir visuomenei.
	3. Supranta, kad kultūra nėra vienalytė, o rinkinys kintančių reiškinių bei subkultūrų, kurių sąveika yra susiklosčiusi istoriškai.	Įvardija kultūrinės bendruomenės, kurioms priklauso, ir apibūdina, kaip jose veikiama ir bendraujama, remiantis žinomais kultūros reiškiniais.	Įvardija ir apibūdina panašumus ir skirtumus tarp kultūrinių grupių bei pačiose grupėse.	Atpažįsta ir paaiškina , kaip per laiką kultūra keičiasi ir kaip įvairios žmonių grupės bei asmenys daro įtaką kultūros raidai.
	4. Suvokia, kad kitų kultūrų atstovų pasaulėžiūros, normos, praktikos ir papročiai gali skirtis nuo tų, kurios vyrauja gyvenamoje vietoje, siekia suprasti kitas kultūras bei ugdytis dialogišką santykį, pripažįstant, kad kultūrinis kitoniškumas gali būti prasmingas, nepaisant mūsų preferencijų.	Įvardija, tyrinėja ir lygina įvairių kultūrų objektus, reiškinius ir kūrinius. Atpažįsta kultūrinį kitoniškumą lokaliaje aplinkoje.	Įvardija ir apibūdina įvairių kultūrų žinias, įsitikinimus ir praktikas, atsižvelgdami į konkretų laikotarpį, įvykį ar paprotį. Atpažįsta ir aptaria skirtingų kultūrų komunikavimo panašumus ir skirtumus.	Apibūdina ir lygina įvairių kultūrų pasakojimus, tradicijas bei artefaktus, aptardami jų reikšmę mokyklos, bendruomenės ar kitų šalių kontekste. Apibūdina , kaip komunikacijos priemonės (lingvistinės, kūno kalbos, menų raiškos ir kt.) turi skirtingas reikšmes skirtingose kultūrose.

Galimos kultūros temos programose

- ✓ Kultūros objektai.
- ✓ Kultūros reiškiniai, tradicijos.
- ✓ Kultūros, mokslo ir meno asmenybės;
- ✓ Kaip kultūra jungia žmones?
- ✓ Kas sieja/skiria mus kultūriškai (kalba, istorija, tradicijos, papročiai, religija)?
- ✓ Kuo šiuolaikinė kultūra panaši ir kuo skiriasi nuo praeities kultūrų?
- ✓ UNESCO saugomos pasaulio paveldo vertybės Lietuvoje.
- ✓ Mūsų migracijos/diasporos istorija.
- ✓ Kaip šiuolaikinis folkloras keičia tradicijas?

Dalykų integracijos pavyzdžiai

Kalba ir geografija: Artimiausios aplinkos (tėvų, senelių) gyvenamųjų vietų pavadinimų aiškinimasis. Literatūrinės kelionės.

Literatūra ir istorija: Šeimos/giminės istorija senose fotografijose.

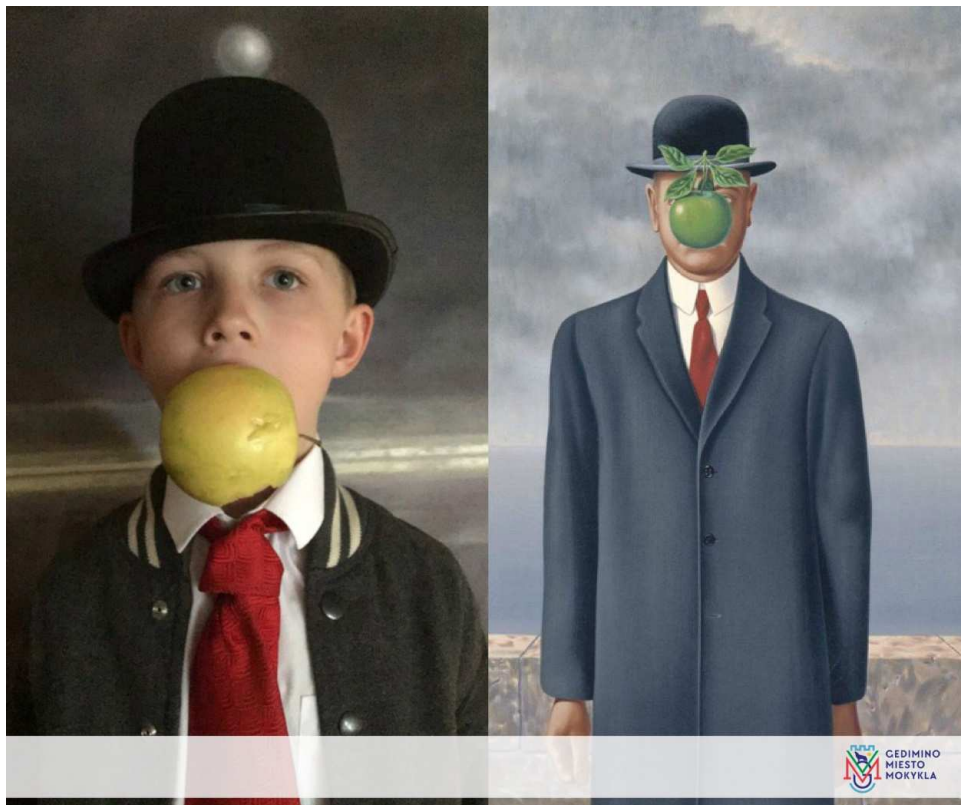
Literatūra, istorija ir pilietiškumas: Žmogaus ryšys su bendruomene.

Literatūra ir pilietiškumas. Kultūrų įvairovė Lietuvoje. Pokalbiai apie (e)migraciją.

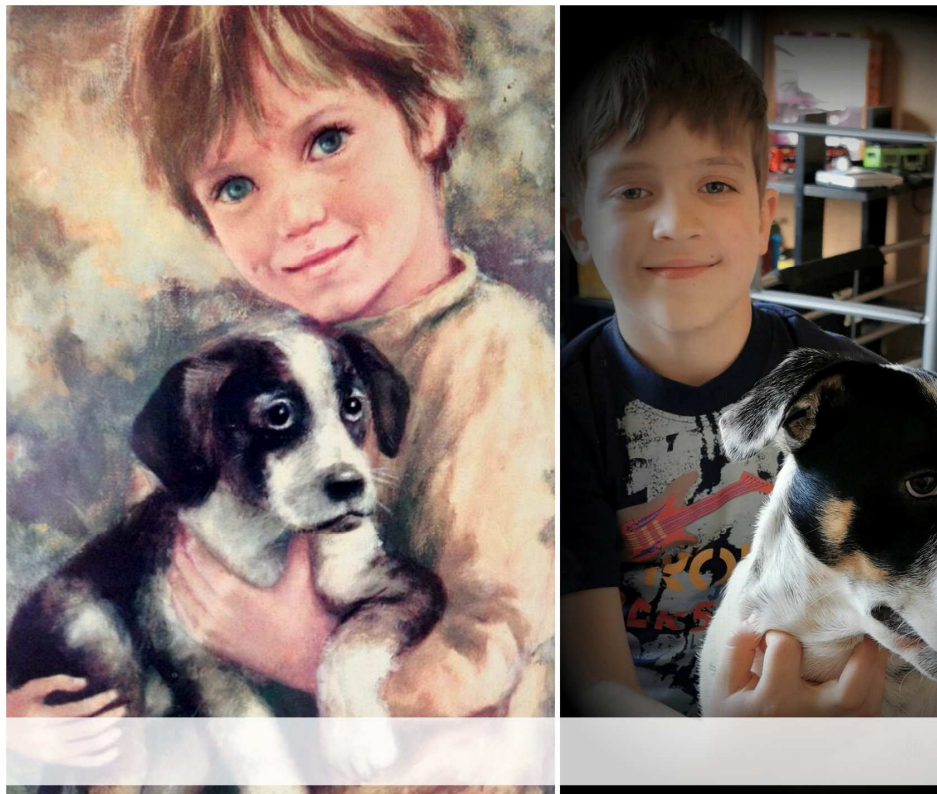
Technologijos ir dailė. Lietuvos regionų/Lietuvos tautinių mažumų tautiniai kostiumai: lyginamoji analizė.

Technologijos ir literatūra. Kulinarinis Lietuvos ir pasaulio paveldas: atspindžiai literatūroje.

Ugdymas kultūra ir menu

Ugdymas kultūra ir menu

Kultūrinės kompetencijos ugdymas per įvairias pamokas

Minčių lietus:

Kultūra socialiniuose moksluose

- **Projektas** „Padėk pritapti“, skirtas bendraamžių su negalia integracijai. Pokalbiai apie toleranciją.
- **Debatai** „Dviguba pilietybė: už ir/ar prieš?“
- **Sukurti pasakojimą:** Kaip Lietuva atrodytų, jei būtų 100 žmonių kaimas?
- **Parengti anketą** apie Lietuvos kultūros objektus. Apklausti nustatytą kiekį respondentų.
- **Diskusija** apie *Savus/Svetimus/Kitus/Kitokius*. Pasirinkite vieną iš Lietuvos regionų. Kokiu vienu žodžiu apibūdintumėte tame regione gyvenančius? Pasirinkite vieną iš Europos šalių. Kokiu būdvardžiu apibūdintumėte šios šalies žmones? Kaip manote, kokius būdvardžius vartoja kitų šalių žmonės, apibūdindami Lietuvos piliečius?
- **Pokalbiui** parinkti teiginių, kurie būtų laikytini kultūros charakteristika, ir kurie būtų nacionaliniai stereotipai (pvz., „Britai gerai daug arbatos“, „Japonai labai daug dirba“, „Tailandiečiai viešai neliečia savo galvos“ ir pan.).
- **Pamokos su kviestiniais lektoriais:** (i)(e)migrantų klausimų šiandien Lietuvoje ir kitose šalyse. Atvejo analizė.
- **Pasvarstykite:** Kaip kultūra gali padėti ekologijai? Kuo kultūra gali būti naudinga ekonomikai?
- **Esė** tema „Pokalbių svetainės: ką apie tai manote“? Medijos ir kultūra.

Minčių lietus:

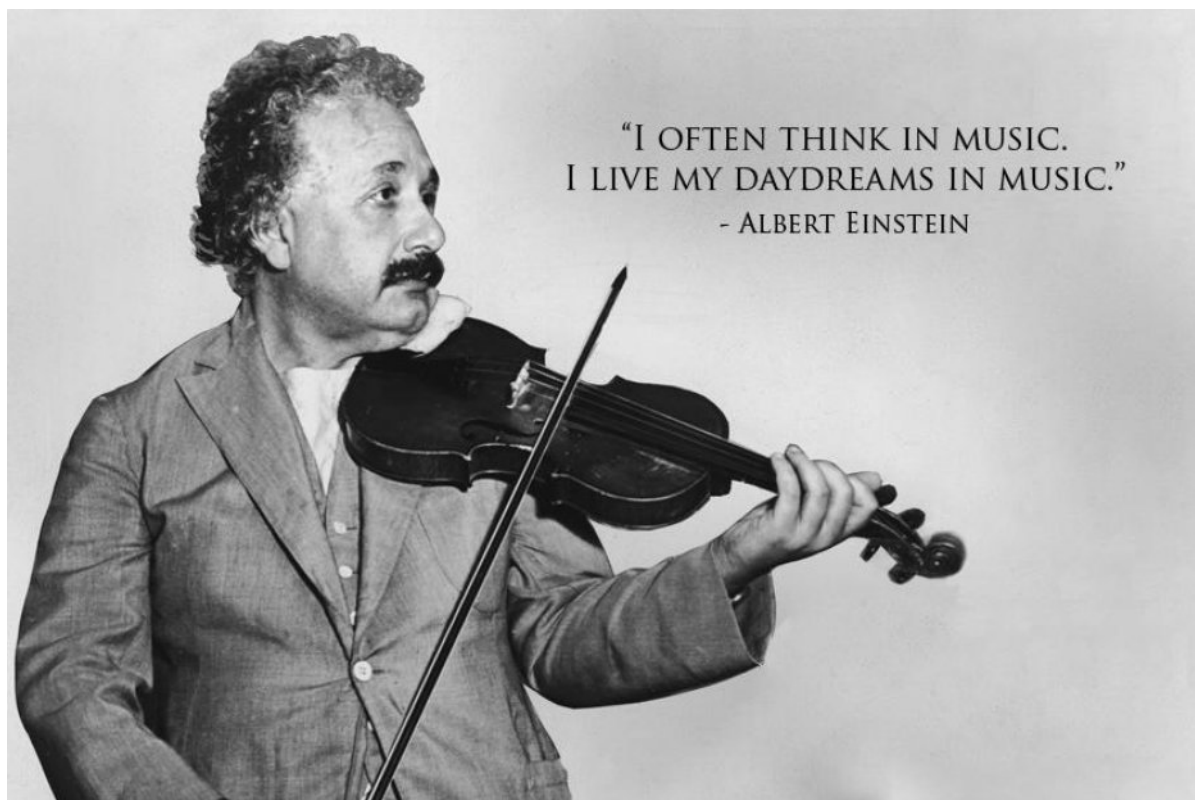
Kultūra kalbose ir literatūroje

- **Diskusija ir rašinys** „Kitas ir kitoks literatūroje“, „Ar esame tolerantiški?“
- **Sakytinės istorijos** (*oral history*) metodo panaudojimas literatūros, kalbų, geografijos, dorinio udymo ir kt. pamokose.
- **Situacijos analizė.** Pasirinkti kelias reklamas (lietuvių ir anglų, prancūzų, vokiečių, rusų ar/ir lenkų kalbomis). Aptarti, kokie kultūrų skirtumų aspektai gali būti reikšmingi, o kurie – kaip kūrybos elementas?
- **Darbas grupėse:** surasti, kokie paveikslai, kūriniai gali atspindėti nacionalinių kultūrų panašumus ir skirtumus?
- **Pamokos neįprastose kultūrinėse erdvėse** (teatre, muziejuje).
- **Žemėlapiavimo** (*mapping*) metodas. **Literatūrinė geografija.**
- **Literatūros archeologija:** kaip į kūrinius „įsirašo“ kultūrinis paveldas, kūrėjų gimtoji erdvė?
- **Nobelio premijos laureatų kalbų** aptarimas (pvz. Bobo Dylano, Olgos Tokarczuk).
- Kultūrinės (literatūrinės, kalbinės) **išvykos** „Kūrėjų keliais“.
- Kūrėjus brandinęs kultūrinis kontekstas.

Minčių lietus:

Kultūra gamtos ir tiksluosiuose moksluose

- Rachel Carson knyga *Silent Spring* (*Tylusis pavasaris*) (1962) ir **Upton Sinclair** *The Jungle* (*Džiunglės*) (1906) savo emociniais pasakojimais išjudino gamtamokslinius perversmus.
- Kaip geografinė vieta būdingos fizinės ir žmogiškos savybės bei judumas veikia santykius su žmonėmis ir aplinka?
- Kaip „Metai“, „Anykščių šilelis“, „Kliudžiau“ ar „Gyvenimas po klevu“ gali aktualizuoti tai, ko šiandien mokomės gamtos moksluose?
- Kaip kultūra ir kalba daro įtaką, kai vaikas išmoksta skaičiuoti?
- Kaip vaiko kultūrinė aplinka veikia jo galimybes spręsti žodines matematikos užduotis?
- Kodėl matematikos pamokoje reikėtų kalbėti apie Antaną Baranauską, Praną Mašiotą, Petrą Vileišį ir Joną Kubilių?
- Kaip XVII a. fizikos atradimai gimė iš tuometinės kultūrinės aplinkos? Kokie kultūriniai kontekstai skatina šiandienos atradimus?

Reliatyvumo teorija man toptelėjo per intuiciją, o šios intuicijos varomoji jėga buvo muzika. Mano naujas atradimas yra muzikinio suvokimo rezultatas.

Albert Einstein

Minčių lietus:

Kultūra menuose ir kūno kultūroje

- Kultūra formuoja požiūrį į judesį, fizinį kūną, sportą ir šokį. Tyrimai rodo, kad tokūs judesiai skatina kūrybines idėjas.
- Kuo panašios ir kuo skiriasi darbo dainos Lietuvos baudžiavos ir JAV vergijos sąlygomis?
- Kaip sureaguotum, jei tau artimas žmogus būtų laidojamas taip, kaip įprasta Naujajame Orleane? Bali saloje? Airijoje?
- Kodėl kai kurie meno kūriniai išlieka mūsų kultūroje dešimtmečiais ir šimtmečiais, o kiti gana greitai užmirštami?
- Kaip pasikeitė suvokimas apie kultūros/menų svarbą per karantiną?
- Kaip kūrybiškumas kultūrinių dalykų raiškoje padės man būti kūrybišku kitose gyvenimo sferose?
- Kaip muzika komunikuoja ir išreiškia mūsų vertybes?

Ant kiekvienos
idėjos turi būti
dedamas
estetikos
štampos, kitaip
ta idėja nebus
visavertė.

John Dewey